

GENEL KURUL DELEGELERİMİZLE YENİDEN TOPLANDIK

Odamız merkez Genel Kurulu gelecek hafta sonu toplanacak. Bu toplantıda Şubemiz üyelerini temsil edecek olan Genel Kurul Delegeleri ile ikinci kez toplandık. Bu kez de, bazı delegelerimiz Irak İşgali'ne karşı toplantılarına katıldığından gelememiş olmalarına karşın, önemli sayıda delegemiz katıldı. Toplantıda, önceki hafta Ankara'da yapılan ve yönetmelik değişikliklerinin tartışıldığı Çalıştay izlenimleri; olası şubeleşme önerileri karşısında alınacak tavır; Odamızın yönetmelikleri ile ilgili yapılması istenen değişiklikler konusundaki yaklaşımımız ve delegelerin Genel Kurul amaçlı yolculuk ve konaklamaları için Şubemizce yapılabilecekler tartışıldı, konuşuldu.

Şubemizce Genel Kurul'da önerilmesi düşünülen yönetmelik değişiklikleri önerge tasakları bu hafta içinde delegelerimize ulaştırılacak ve görüşleri beklenecek. Görüşmeler sırasında özellikle, Genel Kurul sırasında etkin ve girişken olmamızın gerekliliği ve bunun ne kadar önemli olduğu üzerinde duruldu.

3. KÖPRÜYE HAYIR DİYENLER BİRLEŞİYOR

İstanbul'un iki yakası sayısı artan köprülerle teyellenmek isteniyor. Geçmişte kentin gelişmesini olumsuz etkileyeceği; ancak, ulaşımı rahatlatmayacağı söyleniyordu köprülerin ve bu öngörü haklı çıktı. Şimdi ise, düşünülen köprü ve çevre yollarının yerleri İstanbul'un orman alanlarını ve su havzalarını tehdit ediyor. Bu nedenle, yeri henüz açıklanmayan; ama, bilenlerin sürekli olarak arsa kapattıkları bu köprü projeleri meslek örgütleri ve sivil toplum örgütlerini alarma geçirdi. Boğazın güney kesimlerinde geçmişten gelen semt girişimleri ve 3. Köprüye Hayır Kampanyaları vardı. Şimdi, kuzeydeki semtlerde de benzer girişimler oluştu. Beykoz ve Sarıyer halkı yavaş yavaş sesini yükseltmeye başladı. Bu arada Orman Mühendisleri Odası Marmara Şube Başkanlığı da 22 Mart 2008 günü yapacağı bir basın açıklamasıyla kampanya başlatıyor.

Şubemiz de bu girişimlere destek verecek. Su havzalarının talan ve rant edinilme çabalarına karşı koyanların yanında olacak. Söz konusu kampanyalarda Şubemizi önceki dönem YK üyesi de olan meslektaşımız Rıfki BİLGİN temsil edecek. Hadi, Şube yönetimimizle birlikte bütün üyelerimizin kendisinin arkasında olduğunu hissettirelim.

EDİRNE'DE SU VE KANALİZASYON KONUSUNDAKİ ÖZELLEŞTİRME MÜCADELESİ

Uzun bir süredir Edirne Belediye Başkanlığı tarafından içme ve kullanma suyu ile kanalizasyon hizmetlerinin özelleştirileceği konusunda haberler alınıyordu. Bu doğrultuda açılan bir ihale, Edirne halkını tedirgin etti. Başlangıçta 20 kadar meslek örgütü tarafından "Su Yaşamdır" adlı bir platform kuruldu. Bu platforma katılan örgütlerin sayısı şimdi 500'ye yaklaştı. Odamızın İl Temsilciliği de bu platformda yerini alarak halkın en doğal hakkı olan su ve temizliğe yönelik kamu hizmeti alma hakkının ticarileştirilmemesi, özelleştirilmemesi için çaba gösterdi. Ardından gelen yolsuzluk suçlamaları ve gözaltına almalar medyada yalnızca ünlülere yönelik bir soruşturma oluşu ve gönül ilişkileri ile ilgi gördü. Konunun su kaynaklarının özelleştirilmesi anlamına gelişine ilgi gösterilmedi. Geçen hafta da paylaşmış olduğumuz gibi bu girişimler dünyada yeni değil. Sonuçları da hep su fiyatlarının artması, borcunu ödeyemeyen çok sayıda aboneliğin iptali, çalışanların işten çıkarılması, yeni yatırım yapılmaması ve sonunda sözleşmelerin iptali oldu. Öyle anlaşılıyor ki ülkemizde bunun örnekleri ile çeşitli yerleşim yerlerinde karşı karşıya geleceğiz. Bu nedenle, Edirne'deki su özelleştirme girişimini iyi çözümlenmek gerekli. Gelecek hafta bu konuda ayrıntılı bir değerlendirme yapmak istiyoruz.

BELEDİYELER VE GENELGELER

Geçtiğimiz hafta Edirne İl Temsilciliğimiz hazırladığı bir dosyayı Şubemize iletti. Böylelikle yaygın bir sorun yeniden gündemimize gelmiş oldu. Konun Trakya'daki bir Belediye'nin yalnızca bir Jeofizik Mühendisi'nin imzalamış olduğu bir zemin inceleme raporu idi. İmara esas ya da parsel bazında jeolojik ve jeoteknik incelemelerin hangi koşullarda yapılacağı, nasıl yürütüleceği, raporlarının nasıl düzenleneceği ve en önemlisi hangi mühendisler tarafından imzalanacağı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından yayınlanmış yönetmelik ve genelgelere çok açık biçimde yazılı. Bu metinlerde Odamızın beğenmediği çok sayıda hüküm var. Açılan davalar var. Ama, bir şey açık ki, Belediyelerin keyfi davranmasına, tercihlerine göre davranmalarına açık bir boşluk yok. Bu raporlarda hangi mühendisin imzasının olması gerektiği ve imzası olan mühendisi Odasının vizesinin alınmış olması gerektiği çok açık. Ne yazık ki, Belediyelerde bu kurallara aykırı uygulamalar yaygın. Şubemiz bu konuda ciddi bir hazırlık içinde. İlk iş olarak BİB'nin yayınladığı bütün kuralları derledik. Şimdi bunları kapsayan bir kitapçık hazırlanıyor. Bunun başlangıcında Belediyelerin izlemesi gereken kurallar özetlenecek ve uymaları istenecek. Bu kitapçık önce yazılı olarak iletilecek. Daha sonra sorunların sürdüğü Belediyelerle sözlü görüşmeler yapılacak, uygulamalar düzelmezse Noter'den uyarı yazısı gönderilecek ve son çare olarak ta Dava açılacak.

**61. TÜRKİYE JEOLJİ KURULTAYI
24 MART 2008 PAZARTESİ GÜNÜ
MTA KÜLTÜR SİTESİNDE BAŞLIYOR**

Programa,
http://www.jmo.org.tr/etkinlikler/kurultay/etkinlik_program.php?etkinlikkod=33
adresinden ulaşabilirsiniz

DAYK 2008 bugün BAŞLADI

19-21 Mart Sakarya Üniversitesi

Program: http://www.dayk.sakarya.edu.tr/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1

TMMOB'İN DÜZENLEDİĞİ

2. ULUSAL SU POLİTİKALARI SEMPOZYUMU BU HAFTA YAPILIYOR

Toplantının programına <http://www.meteoroloji.org.tr/sempozyum/sempozyumTAKV1.html>

Değerli Üyelerimiz.

Bu mektup sizlere haftada bir ve yalnızca elektronik ortamda ulaştırılacak. Mektubu, elimizde mail adresi olan üyelerimiz ve kurumlara gönderiyoruz. Kendisine mektup ulaşmayan üyelerimizin bize adres bildirmelerini ve elektronik haberleşmeden yararlanamayan bildikleri üyelere basılı birer kopyayı iletmelerini bekleriz.

Daha yaygın bir haberleşme için katkılarınızı umuyoruz.

PROGRAM

22 Mart 2008 / Cumartesi

09.30 – 10.00

Konferans Açış Konuşmaları

- Supolitik adına açış konuşması
- Konferans açış konuşması
- Yıldız Üniversitesi Rektörlüğü

10.00 – 11.00
bakış açısı (1)

Sermaye birikim sürecinde değişen

- Suyun ticarileştirilmesinde devletler ve Kurumların Rollerini
- Oturum Kolaylaştırıcısı: İzzettin Önder**
- Su krizi gerçek mi?

Tahir Öngür - Jeoloji

- Mühendisleri Odası
- Küresel sermayenin öncelikleri ve aciliyetleri: Devletin yeni rolünün yeni ticarileştirme yasalarına göre yeniden tanımlanması

Prof. Mehmet Türkay – Marmara Üniversitesi

- Yeni liberalizmin Yerel Yönetimlere yüklediği roller

David Boys - PSI (Uluslar arası Kamu Hizmetleri)

Serhat Salihoglu - DİSK-Genel İş Sendikası

11.00 – 11.15

Kahve molası

11.15 – 12.15

Sermaye birikim sürecinde değişen bakış

açısı (2)

- Ortak paylaşım/mallardan metalaşmaya: Yeni Kuşatma Dinamiklerine Karşı Alternatif Topluluklar

Prof.Dr. Fuat Ercan -

Marmara Üniversitesi

- Özelleştirmenin yeni biçimi: Kamulaştırarak özelleştirme! / Türkiye örneği

Prof. Türkel Minibaş – İstanbul Üniversitesi

- Sorular ve Katkılar

12.15 - 13.00

Yemek Molası

13.00 – 13.45

Dünya Su günü Basın Açıklaması: Beşiktaş İskele Meydanı

14.00 – 15.45

SU kullanım Alanlarının Su Kaynakları üzerine Etkileri (1)

Oturum Kolaylaştırıcısı:

- Madencilikte su kullanımı
Çetin Uygur – DİSK/Dev-Maden-Sen. Genel Başkanı
- Petro-Kimya sanayinde Su kullanımı
- Petrol-İş Sendikası
- Barajlar ve Suyun Ticarileşmesi
- TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
- Enerji Üretiminde Su
- TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası
- Su havzaları ve kentleşme
- TMMOB Mimarlar Odası
- Makine ve metal imalat sanayinde su kullanımı
Selçuk Göktaş – DİSK-Birleşik Metal İşçileri Sendikası Genel Sekreteri
- Suyun evsel Kullanımı
- Halkevleri

15.45 - 16.00

Kahve Molası

16.00 – 17.30

SU kullanım Alanlarının Su Kaynakları üzerine Etkileri (2)

Oturum Kolaylaştırıcısı:

- Suyun ticarileştirilmesinin belediye su emekçileri üzerine etkileri
Saadet Yeğin - KESK/Tümbelsen 4 Nolu Şube Başkanı
- Besin zincirinde su
- TMMOB- Gıda Mühendisleri Odası
- Sulama sistemleri ve Türkiye’de Sulama Birlikleri pratiği üzerinden su özelleştirmeleri
Ahmet Atalık - TMMOB Ziraat Müh. Odası
- Suyun ticarileşmesinin geçimlik tarım üzerindeki etkileri
Abdullah Aysu - Türkiye Çiftçi Sendikaları Konfederasyonu
- Tarımın kapitalistleşmesinin tarımda su kullanımı üzerine etkileri
Shiney Varghese - IATP (Tarım ve Ticaret Politikaları Enstitüsü)
- Sorular ve Katkılar

18.00- 19.00

Tiyatro İzletisi “OYUNSU”

Kapitalizmin Kıskacında SU

Eğer, WWF (Dünya Su Konseyi), WWF (Dünya Su Forumu) ve onları var edenler tarafından ekonomik bir meta olarak tanımlanan “SU”yun temel bir hak olduğunu düşünürseniz;

Türkiye’nin neden WWF-5 için ev sahibi ülke olarak belirlendiğini merak ediyorsanız;

İnsanlığın en temel yaşam kaynağı olan SU’yun ticarileştirilmesinin arka planında hangi kapitalist çıkarların yatıldığını öğrenmek istiyorsanız;

Ve dünyada varılmakta olan su mücadelelerini birebir bu mücadelelerde yer almış aktivistlerin kendidilerinden dinlemek istiyorsanız, bizlerle olun.

22-23 Mart 2008
Yıldız Teknik Üniversitesi
Oditoryum Salonu
İSTANBUL

KONFERANSA ÇAĞRI

Eğer, WWC(Dünya Su Konseyi), WWF(Dünya Su Forumu) ve onları var edenler tarafından ekonomik bir meta olarak tanımlanan "SU"yun temel bir hak olduğunu düşünüyorsanız; Türkiye'nin neden WWF-5 için ev sahibi ülke olarak belirlendiğini merak ediyorsanız; İnsanlığın en temel yaşam kaynağı olan SU'yun ticarileştirilmesinin arka planında hangi kapitalist çıkarların yattığını öğrenmek istiyorsanız; Ve dünyada verilmekte olan su mücadelelerini birebir bu mücadelelerde yer almış aktivistlerin kendilerinden dinlemek istiyorsanız, **22-23 Mart 2008 tarihlerinde Yıldız Teknik Üniversitesi / Oditoryum Salonu /İSTANBUL'da düzenlenecek olan "Kapitalizmin Kıskaçında SU" başlıklı ULUSLAR ARASI konferansta bizlerle olun.**

BU KONFERANS TEK BAŞINA HİÇBİR KİŞİ, KURUM, ÖRGÜT YADA PLATFORMA MALEDİLEMEZ. Çünkü bu etkinlik Türkiye'de ve Dünyada Su'yu bir "ihtiyaç" olarak değil, temel bir "hak" olarak tanımlayan ve 2009 yılında İstanbul'da toplanacak 5. Dünya Su Forumu'na karşı duran bütün kurum, kuruluş, örgüt, platform, insiyatif ve toplumların ortak girişimidir. TIPKI SU'YUN KENDİSİ GİBİ Alternatif Su Konferansı da bu ilkeler etrafında kenetlenen HERKES TARAFINDAN VE HERKES İÇİNDİR...

23 Mart 2008 / Pazar

- 09.30 – 11.00** Suyun ticarileşmesinin Toplum Sağlığı ve Çevre üzerine etkileri
Oturum Kolaylaştırıcısı:
- Suyun Ticarileşmesinin Çevre ve Doğal Kaynaklara Yansımaları
Prof. Dr. Beyza Üstün - Yıldız Teknik Üniversitesi
- TMMOB / Çevre Müh. Odası
 - Metalaşan Suyun Toplum Sağlığı Üzerindeki Etkileri
Prof.Dr. Gencay Gürsoy - TTB Genel Başkanı
Arzu Çerkezoğlu - DİSK / Dev Sağlık İş Genel Başkanı
 - Sorular ve Katkılar
- 11.00 – 11.15** **Kahve Molası**
11.15 – 12.45 **WWF / 2009 – İSTANBUL**
Oturum Kolaylaştırıcısı:
- Uluslar arası Su Kurumları ve ulusal ölçekteki politikalara etkileri
Anil Naidoo – Kanadalılar Konseyi
 - Muhalif Toplumsal Hareketler neyi hedefliyor ?
Olivier Hoedeman - CEO (Şirket Avrupası Gözlem) – Hollanda
 - Uluslar arası Su Sözleşmelerinin bağlayıcılığı ne kadardır.
Emilio Molinari - İtalya Su Dünya Sözleşmesi Kurulu
 - Tartışma ve Katkılar
- 12.45 – 14.00** **Yemek Molası**
14.00 – 16.00 **Dünyadan SU Mücadelele Örnekleri**
Oturum Kolaylaştırıcısı: Metin Yeğin
- **Carlos Sosa**- Uruguay / FFOSE-Federation of Workers of the State's Company of Water)
 - **Hilda Salazar-Meksika** / COMDA-The Coalition of Mexican Org. for the Right to Water
 - **Oscar Olivera** – Bolivya / RED-VIDA
 - **Renato Di Nicola** - İtalya / Mediterracqua Su Örgütü
 - **Al-Hassan Adam** – Gana / Afrika Su Networkü Koordinatörü
/ Edirne'de Su Özelleştirmesi
 -
- 16.00 – 16.15** **Kahve Molası**
16.15 – 18.00 **WWF 2009'a alternatifler: FORUM**
Forum Kolaylaştırıcısı :
- 18.00 – 19.00** **Belgesel Film Gösterimi:**
Meksika'da 2006 yılındaki WWF'ye Karşı Düzenlenen Eylemler

*Mektubumuzda yer almasını uygun gördüğünüz
haber, duyuru ve isteklerinizi
bize iletmenizi bekliyoruz.*

Jeoloji Mühendisleri Odamızın Asgari Ücret Tarifesi Konusunda Şubemizin Görüşleri

Bilindiği gibi Odamızın bir "Asgari Ücret Tarifesi" var. Bu tarife, Serbest Jeoloji Mühendislik Hizmetleri için istenmesi gereken en düşük ücretleri sıralıyor. SJMH verirken bu Tarife'dekilerden daha düşük hizmet bedeli uygulanması, SJMMH Yönetmeliği'nin 17. ve 18. Maddelerine göre yasak. Yani, bu tarifedeki fiyat düzeylerine uyulması zorunlu. Daha düşük bedellerle hizmet satanların ürünleri Oda organlarında incelenmiyor ve imza vizesi verilmiyor. Bunu denetleyebilmek için de ürününü vize ettirmek isteği ile bir Oda organına başvurandan hem hizmet karşılığında düzenlenen fatura ya da serbest meslek makbuzunun aslı ve hem de işverenle arasında yapılmış bir tip sözleşmeyi de getirmesi isteniyor. Bu uygulama başından beri eleştiriliyor. Bu eleştirel yaklaşım son zamanlarda oldukça yaygınlaştı. Nitekim, geçen hafta Ankara'da yönetmelik değişikliklerini tartışmak üzere düzenlenen Çalıştay'da odanın pek çok organının temsilcisi bu eleştiriyi paylaştı.

Asgari Ücret tarifesi'ne yöneltilen en yaygın eleştiri, bu cetveldeki fiyatların gerçekçi olmaması. Eleştirenlere göre, bu fiyatlarla bir hizmet yüklenmek nerede ise olanaksız. Hele, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın yayınladığı bir dizi genelgenin çok açık hükümlerine karşın Belediye'lerin bunları uygulamayıp yararlanan bir çok büro yalnızca Jeofizik Mühendisi imzasıyla ve son derece düşük fiyatlarla hizmet sattığı için durum daha da çok sıkıntı yaratıyor. Bu nedenle iş bulmakta güçlük çeken meslektaşlarımızın sayısının çok olduğu dile getiriliyor ve bundan yakınıyor.

Buna karşı, geliştirilmiş bazı kaçamak yöntemlerine rastlandığı ve örneğin Oda organına gösterilen faturanın daha sonra iptal edilip daha düşük ücretli bir başka fatura düzenlendiği bildiriliyor. Buna karşı da bazı Oda organlarında, açıkça Oda'nın yetkileri aşarak, faturaların üzerine "iptal edilemez" kaşesi basılmaya başlanmış durumda. Meslektaşlarımızın bir bölümü bu duruma düşürülmüş olmaktan rahatsız.

Bir başka yakınma da, daha düşük ücretle iş yüklenip, karşılığı alınmayan bedelden fatura düzenleyen meslektaşlarımızın fazla vergi vermek durumunda kalışına karşı dillendiriliyor. Yine bu çerçevede, fatura veremeyen taşeronlara sondaj yaptırıp yüksek birim fiyatlara göre fatura kesmek durumunda kalan meslektaşlarımızın yakınmaları var.

Son olarak, illerdeki vergi dairelerinin meslektaşlarımızı çağırıp Odamızın "Asgari Ücret Tarifesi"ni göstererek kendilerini vergi kaçakçılığıyla suçladıkları, onları bu şantajla pazarlığa zorladıkları ve kazanılmamış sanal gelirler üzerinden vergi verdikleri şekilde zorladıkları da giderek yaygınlaştığı belirtilen sorunlardan.

Bütün bunlar, Odamızın Asgari Ücret Tarifesi'nin yol gösterici değil, uyulması zorunlu fiyatları belirtmesi. Oysa, bu serbest pazara açılmış olan JM'H'nin rekabet koşullarına, alıcı yurttaşların aleyhine müdahale edilmesi anlamı taşıyor. Bu, açıkça sektördeki tüm hizmet satıcılarını kapsayan bir kartel anlaşması oluşturuyor. Bu yönü ile yasal mevzuat içindeki durum ve Rekabet Kurulu'nun bu olguya karşı yaklaşımı aşağıda ayrı bir yazı ile tartışılacak. Ancak, bunun hizmet kalitesini sağlama amacına hizmet etmemek bir yana etkin ve donanımlı olan ve olmayan SJM'lerini aynı kefeye koyarak hizmet alımında başka etkenlerin önünü açıyor olması da önemli bir başka sakıncayı oluşturuyor.

Oysa mühendislik hizmetlerine ilişkin geçerli tek fiyat cetveli JMO'nunki değil. DSİ, TCK, vb kamu kurumlarının birim fiyat cetvellerinde de bunlar yer alıyor. Üstelik bu birim fiyatlara göre hazırlanan keşiflere göre açılan kamu ihalelerinde de yükleniciler öneli indirimler yapabiliyorlar. Orada bulunmayan zorunluluk, JMO Tarifesi'nde var ve meslektaşlarımızın yaşamını zorlaştırıp katlanılmaz kılıyor.

Üstelik, Tarife'ye uyulup uyulmadığının denetlenebilmesi için SJM'nden işverenle arasında düzenlenmiş olan bir tip sözleşme ve hizmet karşılığında düzenlenmiş olan bir fatura ya da serbest meslek makbuzu getirmesinin istenmesi yolunun seçilmiş olması da önemli sakıncalar taşıyor. Bu belgeler hem hizmet veren ve hem de hizmet alan için çok açık bir "Ticari Sır" niteliğinde. Bunların hangi kamu kurumlarca denetlenebileceği belli ve üçüncü kişiler o kurumlarda bile bu sirlara erişemiyor. Bilgi Edinme Yasası bile bunları, erişilebilir bilgilerin dışında tutuyor. Ama, JMO'nun getirdiği uygulama ile bu belgeler hiç bir yetki ve daha önemlisi "sorumluluğu" olmayan kişiler bakabiliyor. Bunun yaratabileceği kötüye kullanmalar yarın Odamızın başına çok iş açabilecek gibi görünüyor.

Bu nedenlerle, Odamızın "Asgari Ücret Tarifesi"nde yer alan fiyatlara uyulmasının zorunlu olmaktan çıkarılması gerekir.

Odamızın Asgari Ücret Tarifesi bu temel zaafının yanında başka olumsuzluklar da kapsıyor.

Bir kere, kendisi bir mühendislik hizmeti olmayan ve jeoloji dışında farklı mühendislik hizmetlerinin bir aracı olan sondaj işlemlerinin de bu Tarife'de sıralanması bir dizi sorun yaratıyor. Bunların başında, bu hizmeti dışardan alanların karşılaştıkları sıkıntılar geliyor. Ayrıca yurdun değişik yerlerinde çok farklı koşullarda yapılabilen sondaj işlemleri her yerde tek bir ücret tarifesine uydurulmak istendiğinde haksızlıklar ortaya çıkıyor. Evet, sondaj yapılırken bir Jeoloji Mühendisliği hizmeti veriliyor ve bunun ücretlendirilmesi doğru. Ama, sondaj işleminin kendisinin bir mühendislik hizmeti gibi, metre başına, ücretlendirilmesi kabul edilebilir gibi değil. Bu yüzden başka mühendislik disiplinleri ve onların örgütleri ile de gergin ilişkiler yaratılmış oluyor. Hele bir de, maden jeolojisi, hidrojeoloji, çevre jeolojisi, jeotermal kaynaklar jeolojisi, vb Tarife'de yer alan öteki jeoloji mühendisliği hizmetleri sırasında yapılan sondajların fiyatları tarifede yer almazken; yalnızca, mühendislik jeolojisi ve zemin incelemeleri sırasında yapılan sondajların fiyatlarının bu Tarife'ye alınmış olması, Tarife'yi kendi içinde de çelişkili kılıyor. Oysa, çeşitli kamu kurumlarının bir dizi sondaj birim fiyat cetveli var. Bir başvuru gerektiğinde herkes bunlara bakmayı seçiyor. Hem de bu fiyatlar, JMO'nun asgari Ücret Tarifesi'nde zorlanan sondaj fiyatlarından kat kat daha yüksek.

Bütün bu sıkıntıları gidermenin bir tek yolu var: sondaj birim fiyatları Odamızın Asgari Ücret Tarifesi'nden çıkarılmalıdır.

Tarife'nin eleştirilen yanlarından biri de Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın Yönetmelik, genelge ve formatlarını tekrar tekrar anlatan ve uyulmasının zorunlu olduğunu vurgulayan uzun metin bölümleri. Bir asgari Ücret Tarifesi'nde işin nasıl ve hangi kurallara göre yapılacağını anlatılmasının yersizliği bir yana; ama, bunun Oda'nın kendisini bir Bakanlığın hizmetinde görmesi, bütün işlemlerini buna "iliştirmesi" ve ısrarla Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın metinlerine değinmesi kabul edilemez bulunuyor. Oda, hangi hizmetin, hangi koşullarda ve nasıl verileceğini başka metinlerde, çıkaracağı Yönetmelik, Yönerge ya da Genelgelerde uzun uzun tanımlayabilir. Ama bunların yeri Asgari Ücret Tarifesi'ne olamaz. Kaldı ki, konumu ve yapısı gereği meslek odaları kamu kurumlarının, devlet örgütünün bir uzantısı durumuna düşürülmek yerine, söz konusu kurumlara eleştirel yaklaşan; bu kurumların kamusal yaşamı düzenleyen kurallarını meslek, bilim ve toplumsal yaşama etkileri açısından eleştiren ve düzeltmeye çalışan bir konuma getirilmelidir. **Odamız, kendisini bir Bakanlığın organı görüntüsüne sokan bu alışkanlıktan vaz geçmelidir. Bu uzun metin Asgari Ücret Tarifesi'nden çıkarılmalıdır.**

Asgari Ücret Tarifesi'nde önerilen fiyatların hesaplanmasındaki karmaşık yaklaşımdan da uzun yıllardır kurtululamamış olunması da, eleştiriye konu olan bir başka yanı bu cetvelin. Burada, oluşturulan bazı denklemler açıkça, "bir mühendislik hizmetini verildiği süre ile

ölçen" haksız ve yanlış bir yaklaşımın ürünü. Tarife'nin sonunda açık açık "Asgari Ücret hesaplamasında aşağıda verilen fiyatlar baz alınmıştır. 1 saat mühendis ücreti=20,00 YTL", denmektedir. Yani mühendislik niteliksiz bir emek gücü sunumu olarak algılanmıştır. Hizmet verenin mesleki birikimi, kültürü ve sezgisi; usavurma, anlık ve belleği; değerlendirme ve sentez becerisi; vb arasındaki farklar, hep belli bir zaman süresinde aynı nitelikte hizmet verilebilmesini etkilemez ve engellemez kabul edilmiş. Bu açıkça yanlış ve sığ bir yaklaşımdır. Üzerinde tartışılıp kaldırılmasının istenmesini abes kılacak kadar açık bir yanlışlıktır. Nitekim, bu yanlış yaklaşım fiyatlara da yansımış ve Tarife'yi yaralayan sonuçlar ortaya koymuştur. Çeşitli inceleme ve haritalama işlemlerinin birim fiyatları belirlenirken seçilen ölçekler arasındaki geçişler garipliklere neden olmuş. Örneğin 1 km²'lik bir alanın 1/25.000 ölçekli bir jeoloji inceleme ve haritalamasını 420 TL'sına yaparken bunun 144 katı bir alanı kapsayan aynı ölçekli bir paftayı (60.480 TL'na değil) yalnızca 13.250 TL'na yapmak zorundasınız, bu Tarife'ye göre. Ama, daha garibi 1 km²'lik bir alanın 1/25.000 ölçekli bir jeoloji inceleme ve haritalamasını 420 TL'sına yaparken aynı alanın 1/1000 ölçekli jeoloji inceleme ve haritalamasını bunun yalnızca 2,5 katına, 1.110 TL'na yapmak zorundasınız. Tarife'yi hazırlayanlar yıllardır 1 km²'lik bir alanın 1/1000 ölçekli 3 ayrı pafta ettiğini, böylelikle 1/1000 ölçekli bir paftanın ölçeğine yakışır ayrıntılı bir jeoloji inceleme ve haritalamasını yalnızca 380 TL, evet yalnızca 380 TL bedelle yapmaları gerektiğini, 1 km²'lik bir alanın 1/25000 ve 1/1000 ölçeklerde jeoloji inceleme ve haritalamasının gerektirdiği ayrıntı, titizlik, emek ve zaman arasındaki farkların (1.110/420=) 2,65 kattan çok çok daha fazla olduğunu ayırdına varamadılar. Bu gariplik, jeolojik hizmetler için de, hidrojeolojik etüd hizmetleri için de, mühendislik jeolojisi hizmetleri için de, ÇED hizmetleri için de, Madencilik Hizmetleri için de geçerli. **Asgari Ücret Tarifesi'ndeki ölçek uyumsuzlukları artık giderilmelidir.**

REKABET KURULU VE ASGARİ ÜCRET TARİFELERİ KONUSUNDAKİ MEVZUAT

Bilindiği gibi tüketiciciyi haksız rekabetten korumak üzere 1994 yılında çıkarılmış 4054 sayılı bir "Rekabetin

Korunması Hakkında Kanun"umuz var. Bu yasaya göre,

Madde 2- Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer.

Madde 4- Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

Yasayla piyasaları haksız rekabetten korumak üzere bir "Rekabet Kurumu" ve buna bağlı bir "Rekabet Kurulu" oluşturulmuş bulunuyor. Kurul, Kurum'un idari işlerine ilişkin örgütlenmesinin dışındaki ana ögesi ve 7 kişiden oluşuyor. Bu kurul önüne gelen konuyu önce bir raportöre inceletiyor ve gerektiğinde savunma da alıp en çok 6 ay içinde sonuçlandırıyor.

İşte bu Kurul, TMMOB'nin yönetmelikleri aracılığıyla serbest mühendislik ve mimarlık hizmetlerinde asgari ücret uygulamasını kaldırmasını isteyen ve bu konuda TMMOB'ye para cezası veren kararı Danıştay tarafından 14 Kasım 2006 tarihinde iptal edildi. Bu iptal kararı, TMMOB ve bağlı odalarda Asgari Ücret Tarifelerini zorunlu olarak uygulamak konusunda haklı olduğu yolunda yorumlandı ve bu yorum yaygınlaştırıldı. Ancak, bu doğru değil.

Rekabet Kurumu, 22.01.2002 tarih 02-04/40-21 sayılı kararıyla; "TMMOB Asgari Ücret ve Çizim Standartları Tespit Komisyonu ve Kontrol Bürolarının Kurulmasına İlişkin Yönetmelik", "TMMOB Mimarlık-Mühendislik Hizmetleri ve Asgari Ücret-Asgari Çizim ve Düzenleme Esasları Yönetmeliği", "TMMOB Serbest Mühendislik ve

Mimarlık Hizmetleri Asgari Ücret Yönetmeliği" ve "TMMOB Disiplin Yönetmeliği" gibi düzenlemeler aracılığıyla ve genel kurullarında alınan kararlara dayalı olarak serbest mühendislik ve mimarlık hizmetlerinde asgari ücret tespit esasları belirlemesini, bağlı odaların asgari ücretleri tespit ve denetleme sistemi getirmesini, uygulamada asgari ücretlere uyulmasını sağlamaya yönelik eylemlerde bulunmasını ve tüm bunları 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un yürürlüğe girmesinden, Rekabet Kurulu'nun oluşturulmasından sonra da devam ettirmesini Rekabet Kanunu'nun 4'üncü maddesini ihlal olarak değerlendirmişti. Rekabet Kurumu, söz konusu kararıyla asgari ücret belirlenmesini zorunlu kılan ve bunun altında hizmet verilmesini yasaklayan karar ve uygulamalara derhal son verilmesine, bu kararın tüm Odalara duyurulmasına ve 4054 sayılı Yasa'ya aykırılıktan dolayı da Yönetim Kurulu ve TMMOB hakkında para cezası verilmesine oybirliği ile karar vermişti.

Rekabet Kurumu'nun aldığı bu iptal kararı, TMMOB, temsilcileri ve vekili tarafından açılan bir dava ile

Danıştay'a götürüldü. Davaya 13. Daire baktı ve verdiği kararın değişik yerlerinden alıntılanan aşağıdaki şu açıklamalar yer aldı:

“Davanın Özeti : Rekabet Kurulu'nun 22.01.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararının ve 1997/6 sayılı Tebliği'nin; 4054 sayılı Kanun'da mevcut anlaşma, uyumlu eylem ve kararların bildirimine yönelik olarak süre öngörülmediği halde, anılan Tebliğde altı aylık süre belirlenmesinde ve bu Tebliğe dayanılarak alınan Kurul kararında hukuka uyarlık bulunmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir. Savunmanın Özeti : TMMOB'ye ve bağlı odalara 6235 sayılı Kanun'da açıkça yetki veren bir hükmün mevcut olmamasına rağmen, çıkardıkları asgari ücret belirleyen yönetmeliklerin 4054 sayılı Yasanın 4/a maddesine aykırılık teşkil ettiği öne sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hakimi Cihangir CENGİZ'in Düşüncesi : Davanın Rekabet Kurulu Tebliği'nin iptali istemine ilişkin kısmının yasal dayanağı bulunmamaktadır.

Dava konusu Rekabet Kurulu kararında ise, soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılarak oy kullanması nedeniyle tarafsızlık ilkesinin ihlali söz konusu olduğundan hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu nedenlerle, davanın Rekabet Kurulu Tebliği'nin iptali istemine ilişkin kısmının reddi, Rekabet Kurulu'nun 18.01.2005 tarih ve 05-06/52-21 sayılı kararının davacılarla ilişkin kısmının iptali gerektiği düşünülmektedir.

....Yukarıda yer alan Yasa hükümleri uyarınca, Rekabet Kurulu'nun anılan Kanun'un uygulanması ile ilgili olarak tebliğ çıkarma yetkisi bulunduğu görülmektedir.

....Yukarıda belirtilen hükümlerin birlikte irdelenmesinden, soruşturma aşamasında görevlendirilen Kurul üyesi ve raportörlerden oluşan heyet, Kanun'un ihlali iddiasıyla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplayıp, bunları değerlendirerek soruşturma raporu hazırlamakta ve ayrıca tarafların bu rapora karşı gönderecekleri savunma üzerine de ek yazılı görüş hazırlayarak Kurul üyelerine ve ilgili taraflara bildirmektedir.

....Dava dosyasının incelenmesinden; Kurul üyelerinden birinin başkanlığında yapılan soruşturma sonucunda hazırlanan raporda,

TMMOB'nin eylemine yer verilip, elde edilen bilgi ve belgeler değerlendirilerek 4054 sayılı Kanununun 4. maddesinin ihlâl edildiği sonucuna varılmış ve bu nedenle davacılar verilecek para cezası belirtilmiş, soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin bu raporu Kurul Üyesi Soruşturma Heyeti Başkanı sıfatıyla imzalamış olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda, soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin, soruşturma raporunun oluşturulması aşamasında bulunmak, raporu imzalamak suretiyle görüşünü önceden oluşturduğu ve açıkladığı dikkate alındığında, aynı üyenin soruşturma raporunun ve savunmanın objektif bir şekilde tartışılıp değerlendirilmesinin gerekli olduğu nihai kararın verileceği toplantıya katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu sonucuna varılmaktadır.

Dolayısıyla, soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin, nihai karar toplantısına katılarak oy kullandığı dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın **Rekabet Kurulu'nun 1997/6 sayılı Tebliği'nin iptali istemine ilişkin kısmının reddine** oyçokluğu ile, Rekabet Kurulu'nun "2.01.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı kararının iptaline oybirliği ile olmak üzere, aşağıda, dökümü yapılan 111.00.-YTL yargılama giderlerinin, haklılık oranına göre 55,50.-YTL'sinin davacılar üzerinde bırakılmasına, 55,50.-YTL'sinin davalı idareden alınarak davacılar verilmesine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre 900,00.-YTL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacılar vekiline, 900,00.-YTL avukatlık ücretinin de davacılar tarafından alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacılar iadesine 14.11.2006 tarihinde karar verildi.”

Karar açık: Rekabet Kurulu doğru ve yasaya uygun bir karar vermiş; ancak, soruşturmayı yapan üye de kararı imzaladığı için karar usul açısından bozulmuş. Yani, TMMOB'nin asgari ücret cetvelerini zorunlu kılması yasal değil.

Kaldı ki, idari dava konusu olmamış ve geçerli, bir çok benzer Rekabet Kurulu kararı da var.

Bu durumda, JMO'nun Asgari Ücret Tarifesi'ni uyulması zorunlu kılan SJMMHY maddelerinin hukuka aykırılığı ve başvuru durumunda Rekabet kurulu tarafından hızla iptal edilebileceği; bunun da, Odanın işlerliği açısından önemli sıkıntılar yaratabileceği açık. Uygun olan, oluşturulan bu düzenden vaz geçilmesi ve SJMMH Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinin yaklaşan Genel Kurul'da değiştirilmesi.

ŞUBEMİZ YAŞAM RADYODA

20 MART Perşembe günü saat 17.00'de yayınlanacak olan 1 saat süreli ve Erhan Kartal'ın hazırladığı İŞBAŞI programında bu hafta Şubemizin “SU ve YAŞAM” konularındaki görüşleri dillendirilecek.

O saatlerde radyo dinleyebilenler, radyonuzu FM 89,4'e ayarlarsanız sizlerle buluşabiliriz.

GELECEK HAFTA YENİDEN GÖRÜŞMEK ÜZERE